

Finansudvalget 2016-17
FIU Alm.del endeligt svar på spørgsmål 599
Offentligt

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

13. oktober 2017

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 599 (Alm. del) af 20. september 2017 stillet efter ønske fra Pelle Dragsted (EL)

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse de skønnede selvfinansieringsgrader ved følgende tiltag:

- En sænkelse af topskatten på 5, 10 og 15 pct.
- En forøgelse af topskattegrænsen til hhv. 750.000 og 1.000.000 kr.
- Den model for topskattesænkninger som den daværende regering foreslog i sin 2025-plan?

Svar

Grundlaget for topskatten består overordnet set af personlig indkomst og den del af den positive nettokapitalindkomst der er over et grundbeløb på 42.800 kr. (2017-niveau) for enlige og 85.600 kr. for sambeskattede. Når forhøjelsen af topskattegrænsen er fuldt indfaset, betales der topskat på 15 pct. af den del af grundlaget for topskat, som overstiger topskattegrænsen på 499.700 kr. (2022-regler i 2017-niveau).¹

Selvfinansieringsgraden, af personskatteændringer, fx en ændring i topskattesatsen, *beregnes* ud fra saldoeffekten af den afledte virkning på arbejdsudbuddet (det dynamiske provenu) sat i forhold saldoeffekten efter tilbageløb, men før adfærd.

Det dynamiske provenu består af skat og tilbageløb fra den skønnede ændring i lønsummen. Denne lønsumsændring er baseret på en skønnet arbejdsudbudsvirkning i timer og en beregnet timeløn.² Skønnet for det ændrede timetal beregnes på baggrund af arbejdsudbudsligninger for hhv. mænd og kvinder, der skalleres, så den lønvægtede substitutionselasticitet er 0,1³, *jf. besvarelsen af Finansudvalgets spørgsmål nr. 471 af 1. september 2016.*

¹ Der gives nedslag i topskatten, hvis personens indkomstskatteprocenter (ekskl. kirkeskat) tilsammen overstiger de skrå skattelefter for hhv. personlig indkomst og positiv nettokapitalindkomst.

² For ændringer, der også påvirker det økonomiske incitament til at være beskæftiget frem for at modtage overførselsindkomst, indeholder adfærdsvirkningen endvidere en virkning fra øget deltagelse. Ved ændringer i topskatten vurderes deltaeffekten dog at være begrænset.

³ Den lønvægtede indkomstelasticitet udgør -0,02.

Der er således ikke tale om, at den afledte adfærdsvirkning beregnes ud fra en skønnet selvfinansieringsgrad ved topskattejusteringer. Derimod er selvfinansieringsgraden et resultat af en beregnet adfærdsvirkning.⁴ Der kan derfor være flere grunde til, at selvfinansieringsgraden varierer på tværs af eksperimenter. Men grundlæggende skyldes forskellen på selvfinansieringsgraderne, at eksperimenterne ikke er ens.

Fx kan de afledte arbejdsudbudsvirkninger af de enkelte skatteeksperimenter ikke generelt antages at vokse proportionalt med størrelsen af skattenedsættelsen. Derimod vil den marginale arbejdsudbudseffekt som hovedregel være aftagende med størrelsen af skattenedsættelsen.⁵

Hertil kommer en virkning fra, at skatteindtægterne fra det øgede arbejdsudbud er lavere, jo mere skatten sættes ned. Således er selvfinansieringsgraden ved en nedsættelse af topskattesatsen også aftagende med størrelsen af nedsættelsen. Ved en nedsættelse fra 15 til 10 pct. er selvfinansieringsgraden 30 pct., mens den ved en nedsættelse fra 15 til 5 pct. er 27 pct., *jf. tabel 1*.

Tabel 1

Selvfinansieringsgrader ved forskellige lempelser af topskatten, 2025-regler i 2017-niveau

	Umiddelbart Mindreprovenu, mia. kr.	Mindreprovenu efter tilbageløb og adfærd, mia. kr.	Provenu som følge af øget arbejdsudbud, mia. kr.	Mindreprovenu efter tilbageløb og adfærd, mia. kr.	Selvfinansie- ringsgrad, pct.
En sænkelse af topskatte- satsen til 10 pct.	-5,5	-4,1	1,3	-2,9	30
En sænkelse af topskatte- satsen til 5 pct.	-11,0	-8,3	2,2	-6,1	27
En afskaffelse af topskat- ten	-16,3	-12,3	2,9	-9,4	24
En forhøjelse af topskat- tegrænsen til 750.000 kr.	-8,2	-6,2	1,8	-4,4	29
En forhøjelse af topskat- tegrænsen til 1.000.000 kr.	-10,9	-8,3	2,4	-5,9	29
En sænkelse af topskatte- satsen til 10 pct. op til 1 mio. kr. (før AM-bidrag)	-3,5	-2,6	1,0	-1,6	38

Kilde: Egne beregninger på lovmodellen på baggrund af en 3,3 pct. stikprøve af befolkningen.

En anden forskel er, at substitutionselasticiteten vurderes at aftage, i takt med at indkomsten stiger.⁶

⁴ I visse tilfælde, hvor det ikke er muligt direkte at beregne en afledt arbejdsudbudsvirkning, kan det forekomme, at der skønnes på baggrund af beregnede selvfinansieringsgrader for ændringer der ligner.

⁵ Det kan illustreres med følgende eksempel: Antag at marginalskatten hypotetisk er 50 pct., og at denne nedsættes med først 1 pct. point. Og herefter med yderligere 1 pct.-point) Her vil den første lempelse indebære en procentvis større fremgang i marginallønnen efter skat end den anden marginalskattenedsættelse (fra 49 til 48 pct.). Den første nedsættelse vil derfor medføre en større afledt arbejdsudbudsvirkning end den anden nedsættelse.

⁶ Det at substitutionselasticiteten er aftagende med indkomsten skyldes fortrinsvis, at der regnes med en lavere substituti-
onelasticitet for mænd end kvinder, og at andelen af mænd stiger med indkomsten.

Derudover er persontætheden indkomstmæssigt mere koncentreret i intervallet mellem den nuværende topskattegrænse og 1 mio. kr. end i det åbne interval over 1 mio. kr. Det indebærer, at den gennemsnitlige umiddelbare lempelse, som skal til for at opnå en marginalskattelempe, er mindre hvis topskattesatsen sænkes med 5 pct.-point op til 1 mio. kr., end hvis topskattesatsen efterfølgende også sænkes med 5 pct.-point for indkomster over 1 mio. kr. Det dæmper, alt andet lige, selvfinansierungsgraden ved lempelsen over 1 mio. kr. Dels fordi saldoeffekten efter tilbageløb (nævneren) bliver relativt stor i forhold til det dynamiske provenu (tælleren). Dels fordi den større umiddelbare lempelse indebærer en kraftigere indkomsteffekt, hvilket dæmper det dynamiske provenu.

Endelig skal det bemærkes, at idet selvfinansierungsgraden er en beregnet størrelse (baseret på befolkningens faktiske indkomster, arbejdstid og skattebetaling m.v.), vil den kunne ændre sig i mindre grad, når nyere data bliver tilgængeligt eller fremskrivningsforudsætningerne opdateres, selvom den betragtede skatteændring er den samme.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister